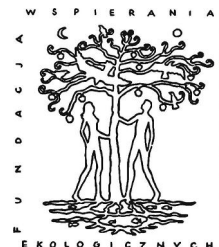

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych

ul. Sławkowska 12 III p.
31-014 Kraków
tel./fax: +48 12 422 22 64
tel.: + 48 603 36 37 21
e-mail: zb@eco.pl
skype: andrzej.zwawa
www.zig.eco.pl

Raport z monitoringu prasy za styczeń 2009 roku

Z materiałów udostępnianych nam przez Instytutu Monitorowania Mediów wynika, że jeśli chodzi o interesujące nas zagadnienia, w styczniu 2009 r. częściej poruszonym tematem była żywność ekologiczna i ekoprodukty, zaś temat przedsiębiorczości proekologicznej występował z mniejszą częstotliwością.

Artykuły zaliczane do kategorii przedsiębiorczości ekologicznej poruszały głównie takie tematy, jak:

- unijny pakiet klimatyczno-energetyczny,
- kryzys na rynku recyklingowym,
- nowelizacja ustawy dot. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- nowe wytyczne dotyczące rozwoju przedsiębiorstw.

Artykuły podejmujące wątek żywności i produktów ekologicznych skupiały się głównie na:

- rolnictwie ekologicznym oraz zmianach w przepisach dot. żywności i pasz modyfikowanych genetycznie, przy czym pojawiają się niestety także artykuły popierające GMO; przy czym część twierdzi, że żywność GMO od dawna u nas występuje, a część że jej nie ma, o czym ma świadczyć zarówno brak oznaczeń GMO na etykietach produktów, jak i wyniki badań
- zmianach w konsumpcji żywności w Polsce oraz modzie na żywność ekologiczną, przy czym pojawiają się zarówno głosy twierdzące, że sektor ten jest znacznie mniej podatny na destabilizację wywołaną kryzysem, jak i takie, że dobiega końca okres wzrostu sprzedaży produktów ekologicznych i konsumenci przestawiają się na tanie produkty
- przepisach związanych z ochroną środowiska, zwłaszcza w zakresie stosowania pestycydów w rolnictwie, zapobieganiu globalnemu ociepleniu oraz wyzwaniom, jakie owe przepisy stanowią dla firm
- powstających firmach przygotowujących na telefon ekologiczne i dietetyczne posiłki.

Co ciekawe eurosceptyczny „Nasz Dziennik” podaje, że Unia Europejska planuje wprowadzić bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące stosowania pestycydów w rolnictwie, gdy jednocześnie pojawiają się w internecie wiadomości ostrzegające przed Komisją Kodeksu Żywnościowego (Codex Alimentarius) wprowadzającą liberalizację przepisów w tym zakresie (www.naturalnenielegalne.pl, www.stopcodex.pl).

Poniżej znajduje się skrót z najważniejszych artykułów powstałych od 01.01.2009 do 31.01.2009 r., z uwzględnieniem dnia pojawienia się danego czasopisma (gazety) oraz jego nazwy:

01.12.2008

Przemysł Spożywczy – Brytyjsko-Polska Izba Handlowa wobec rosnącego zainteresowania żywnością ekologiczną przyznała, że popyt w Wielkiej Brytanii przewyższa podaż, dlatego też jest ona zainteresowana rozwijaniem importu m.in. z Polski.

Przemysł Spożywczy – Holendrzy do roku 2011 planują pięciokrotnie zwiększyć produkcję żywności ekologicznej – przewiduje Peter Jens, szef organizacji Biologica, zrzeszającej producentów żywności ekologicznej. Uważa on, że sektor ten jest znacznie mniej podatny na destabilizację wywołaną kryzysem. Chce on także doprowadzić do tego, by wszyscy producenci żywności ekologicznej używali tylko biopaliw i w ten sposób uniezależnili się od światowych cen ropy.

01.01.2009

Handel Nowoczesny – moda na ekologię dotarła nie tylko na półki sklepowe – teraz ekologiczne muszą być także opakowania. Konsumenci coraz chętniej dopłacają za takie ekologiczne opakowania – ekologiczny styl życia jest „trendy”. Zapowiadany od miesięcy proces wymieniańa toreb jednorazowych na ekologiczne – wielokrotnego użytku rozpoczął się na dobre.

Podłogi i Ściany – firma Xella Polska, we współpracy z Interseroh Organizacja Odzysku, rozpoczęła proekologiczną akcję pod nazwą „Folia znika z budowy”. Celem inicjatywy jest pozbycie się foliowych opakowań z placów budów. W ramach promocji każdy klient, który kupi bloki SILKA lub bloczki YTONG, będzie mógł zgłosić pod wskazany numer telefonu chęć oddania toreb plastikowych. W ciągu trzech dni przedstawiciel firmy recyklingowej pojawi się, by odebrać folie.

Hotel Profit – ogólnoświatowy trend ekologiczny wkracza w branżę hotelową. W pokojach pojawiają się informacje zachęcające do używania ręcznika dłużej niż jeden dzień, w hotelowych restauracjach pojawiają się ekologiczne półprodukty, czy wreszcie do produkcji hotelowych uniformów używa się ekologicznych substancji (np. konopi). Ciekawostką jest, że w 2009 roku firma Wyndham Hotels, jedna z największych grup hotelowych na świecie, zaczęła ubierać swoich pracowników w garnitury uszyte z włókna poliestrowego, które w poprzednim życiu było plastikowymi kapslami od butelek.

EuroGospodarz – badania przeprowadzone przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Polsce na koniec roku 2007 pokazują, że systematycznie rośnie liczba gospodarstw produkujących metodami ekologicznymi. Zwiększa się także powierzchnia gruntów pod takie uprawy. Na koniec roku 2007 było ich 11 887, czyli blisko 30% więcej niż w roku 2006. Najwięcej producentów znajduje się w województwie małopolskim i podkarpackim. Rozwój rolnictwa ekologicznego powoduje wzrost ilości powstających przetwórci, które zajmują się głównie przerobem surowców ekologicznych. Ocenia się, że rynek produktów ekologicznych jest w Polsce wart ok. 50 mln euro. Rolnictwo ekologiczne zajmuje ok. 1% powierzchni wszystkich gruntów rolnych, a produkty ekologiczne kupuje ok. 7% konsumentów.

Przemysł Spożywczy – organizacje zrzeszające producentów zbóż i pasz (m.in. COCERAL, FEFAC) przestrzegają przed „nieelastycznym” stanowiskiem Unii Europejskiej ws. GMO.

Przemysł Spożywczy – Rzecznik praw obywatelskich uważa, że zakaz stosowania pasz genetycznie zmodyfikowanych jest niezgodny z unijną dyrektywą oraz Konstytucją. Rzecznik zwrócił się do ministra rolnictwa o przedstawienie stanowiska w tej sprawie. Ustawa o paszach z 2006 roku zabrania stosowania pasz GMO w żywieniu zwierząt.

03.01.2009

Rzeczpospolita (dodatek B) – ponad rok temu powstało stowarzyszenie Ekomazovia zajmujące się reprezentowaniem i promowaniem producentów żywności ekologicznej w hurtowniach i sklepach spożywczych (np. w sklepach sieci Metro w 2008 roku pojawiło się ponad 80 produktów ekologicznych spośród 30 firm zrzeszonych w Ekomazovii). Aby wstąpić do stowarzyszenia, należy oferować produkty certyfikowane, oryginalne i wyróżniające się na tle innych. Firma chce się rozwijać i zbiera już pieniądze na akcję promocyjną. W Polsce rynek żywności ekologicznej wciąż jest dość mały, bowiem stanowi on ok. 1% całego rynku spożywczego. Założyciele Ekomazovii liczą na wsparcie Unii Europejskiej – nie tylko finansowe, ale także w nawiązaniu kontaktów z innymi organizacjami o podobnym charakterze.

06.01.2009

Dziennik Polski (dodatek) – w Krakowie, w ramach współfinansowanego przez Komisję Europejską programu „Młodzież w Działaniu”, powstał przewodnik „Spacerownik po świadomej konsumpcji”, który wskazuje ekoetyczne miejsca (podobny powstał też w Warszawie). Przewodnik dostępny jest w siedzibie Polskiej Zielonej Sieci na ul. Sławkowskiej 26a, oraz na stronie www.ekonsument.pl/spacerownik

08.01.2009

[Puls Biznesu](#) – w Europie buduje się coraz więcej „ekologicznych” magazynów. Coraz częściej na etapie planowania inwestycji przewiduje się montaż paneli słonecznych, energooszczędnych instalacji, czy małych oczyszczalni ścieków. Wprawdzie początkowe nakłady finansowe są wtedy wyższe, ale zwraca się to w postaci mniejszych rachunków eksploatacyjnych obiektu i lepszego wizerunku całej firmy. Nie bez znaczenia w tym kontekście są zapowiadane wzrosty kosztów energii, które w mniejszym stopniu będą dotyczyć wyżej opisywanych magazynów, ze względu na ich samozaopatrywanie się w energię. W Polsce jeden z pierwszych „ekologicznych” magazynów powstał w Jarostach pod Piotrkowem Trybunalskim – zaopatruje on sieć sklepów IKEA. Do ogrzewania tego obiektu służą pompy ciepła. Inwestycja ta całkowicie wyklucza emisję dwutlenku węgla do atmosfery.

09.01.2009

[Gazeta Prawna Financial Times](#) – producentów żywności ekologicznej czekają ciężkie czasy, gdyż konsumenci przestawiają się na tanie produkty. Detaliści uważają, że dobiega końca 15-letni okres wzrostu sprzedaży produktów ekologicznych, choć sami producenci zakładają, że wzrost tego sektora i tak będzie większy niż ogólny wzrost rynku żywności.

12.01.2009

[Gazeta Prawna \(dodatek forsal.pl\)](#) – polski rynek żywności ekologicznej, rozwijający się dotychczas w tempie 30-50%, wyhamuje na skutek kryzysu. Polscy producenci nie obawiają się jednak kryzysu, gdyż twierdzą, iż polski rynek ciągle jest w fazie rozwojowej, dlatego powinien mu się oprzeć. Obecnie po ekoprodukty sięga niecałe 10% Polaków. Szacuje się także, że w roku 2009 wiele nowych firm wykupi certyfikaty ekologiczne – w tym momencie posiada je około 200 producentów.

15.01.2009

[Nasz Dziennik](#) – Unia Europejska planuje wprowadzić bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące stosowania pestycydów w rolnictwie. Od 2018 r. w żadnym kraju członkowskim nie będzie można stosować pestycydów uważanych za najbardziej niebezpieczne dla ludzkiego zdrowia. Producenci mają więc 9 lat na opracowanie nowych technologii.

16.01.2009

[Nowości Magazyn](#) – kryzys dobija ambitny program pozyskiwania surowców wtórnych i selekcji śmieci. Wiele punktów skupu makulatury zostało zamkniętych z końcem roku 2008, kolejne bankructwa to tylko kwestia czasu. Proekologiczna przeróbka makulatury przestała być opłacalna – sama benzyna przy transporcie makulatury pochłania zyski. Cena kilograma makulatury spadła do 6 groszy, a niektóre skupy twierdzą wręcz, że trzeba by im dopłacić, by przyjmowanie makulatury było dla nich opłacalne. Problemem jest to, że makulatury jest za dużo, więc firmy zajmujące się zbieraniem surowców wtórnych i ich przeróbką nie są w stanie nadążyć za popytem.

[Gazeta Finansowa](#) – nowe trendy w rozwoju przedsiębiorstw. Firma Procesy Inwestycyjne Sp. z o. o. podjęła się zbudowania zrównoważonej i spójnej polityki rozwoju firm pod hasłem „E3 – efektywność, ekologia, ekonomia”. Program ten ma wesprzeć budowę narzędzi, dzięki którym realizacja Trzeciego Pakietu Klimatyczno-Energetycznego będzie zgodna z ideą zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwości społecznej. Zorganizowała konferencje, których kulminacją był tzw. Power Ring – konferencja z 2008 roku, na której eksperci, politycy oraz naukowcy określili ogólny profil działalności komercyjnej, wskazując tematy priorytetowe dla polskiej gospodarki i ekologii, oraz takie które zawierać będą jak najszerzy walor edukacyjny dla społeczeństwa.

17.01.2009

Rzeczpospolita (dodatek B) – mimo kryzysu gospodarczego firmy nie zmniejszają nakładów na ochronę środowiska. Z dokumentu „Polityka Ekologiczna Państwa”, przygotowanego przez resort środowiska wynika, że działające w Polsce firmy wydadzą na ekologię w ciągu 4 lat ok. 28 mld złotych. Do tej pory największe sumy szły na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, choć niewiele mniejsze kwoty przeznaczane były na gospodarkę wodną (co często oznacza jednak działania sprzeczne z zasadami ochrony środowiska – komentarz red.) i zarządzanie odpadami.

18.01.2009

Gazeta Wyborcza – Rządowy projekt ustawy o bateriach i akumulatorach zakłada, że część punktów zbiórki zużytych baterii powstanie w placówkach oświatowych – będą one mogły zarobić od 3 gr do nawet 1,50 zł za każdą zebraną baterię. Nie wszyscy są jednak zachwyceni tym pomysłem – niektórzy dyrektorzy szkół buntują się, mówiąc, iż nie chcą zamieniać szkoły w składowisko odpadów. Problematyczny jest także fakt, że szkoły musiałyby wpuszczać obce osoby na teren szkoły.

20.01.2009

Dziennik Polski (dodatek Zachodni) – jak wynika z kontroli przeprowadzonej przez Małopolską Inspekcję Handlową, nastąpiło pogorszenie jakości produktów ekologicznych – co trzeci produkt wzbudził jej zastrzeżenia. Kontrolerzy odwiedzali sklepy i hurtownie, by zebrać próbki oferowanych w nich produktów i później przeanalizować je w laboratoriach. Najczęstszym problemem jest zawyżanie wagi produktu oraz niepoprawne lub nieczytelne oznaczenie produktów.

Nasz Dziennik – polska żywność jest wciąż poszukiwana na rynkach europejskich, ale znajduje nieco mniej odbiorców. Prawdopodobnie stan ten jest spowodowany recesją gospodarczą w Niemczech. Jedenaście wystaw regionalnych i ponad 70 firm reprezentowało Polskę na największych w Europie międzynarodowych targach Rolniczych „Zielony Tydzień” w Berlinie. Tradycyjna polska żywność cieszy się dużym zainteresowaniem – hitem stał się mało znany w Niemczech miód gryczany, popularne są także polskie tradycyjne wędliny, sery, pieczywo czy pierogi. To dobrze wróży dla polskiego przemysłu spożywczego, ponieważ Niemcy to największy rynek zbytu żywności w Europie, zwłaszcza ekologicznej. Na szczęście dla Polski, mimo kryzysu eksport polskiej żywności ciągle rośnie i wynosi obecnie około 10 mld euro. Do samych Niemiec sprzedaje się produkty rolno-spożywcze za około 2 mld euro, co daje Polsce dodatni bilans eksportowy. Jednak głównym problemem polskich producentów stanowi niewystarczająca promocja owych produktów.

21.01.2009

Nasz Dziennik – gospodarstwo sadownicze Jana Skibickiego w Kurianach (woj. podlaskie) jest doskonałym przykładem na to, jak dobre efekty może przynieść połączenie ekologicznie czystej produkcji z najnowszymi zdobyczami technologii. Na jego plantacjach rosną m.in. bardzo rzadkie jabłonie z gatunku Gold Milenium, które wydają owoce o wysokiej zawartości przeciwutleniaczy i są bezpieczne dla alergików. Pan Skibicki wyspecjalizował się w produkcji suszu z jabłek – produkuje go za pomocą pieca na trociny i odpady drzewne, które pozyskuje w pobliskich tartakach. Wszelkie używane tu środki ochrony roślin są pochodzenia naturalnego, a do odżywiania drzew stosuje się najnowsze japońskie technologie – gospodarz sprowadził japońskie mikroorganizmy (tzw. Efektywne Mikroorganizmy) rozkładające celulozę na formę przyswajalną przez jabłonie.

22.01.2009

Dziennik Polski – jeśli nie zaczniemy przestrzegać przepisów o recyklingu, za nowe lodówki czy telewizory możemy zapłacić znacznie drożej. Przepisy UE nakładają obowiązek odzyskiwania zużytego sprzętu elektrycznego w ilości 4 kilogramów na jednego mieszkańca. Według danych z roku 2008, odzysk ten był

czterokrotnie niższy od minimalnego. Oznacza to, że na producentów mogą zostać nałożone kary, co może mieć wpływ na wzrost cen nowych urządzeń elektrycznych.

Echo Miasta Poznań – powstają firmy przygotowujące posiłki dietetyczne na telefon. Pizzerie i inne restauracje dostarczające posiłki do domów mają zatem zdrową konkurencję. Można już zamawiać posiłki przygotowane przez dyplomowanych dietetyków, sporządzone z ekologicznych składników. Oferta ma trafić nie tylko do entuzjastów ekologicznego jedzenia, ale także do wegetarian, diabetyków czy alergików. Portale oferujące taką usługę to www.sztukajedzenia.pl oraz www.konesercatering.pl.

Echo Miasta Łódź – także tu powstają restauracje umożliwiające zamówienie zdrowego, ekologicznego posiłku przez telefon. Komponowane są przez specjalistów, dbających o odpowiednie proporcje składników odżywczych, witamin i mikroelementów.

23.01.2009

ABC – w ciągu kilku ostatnich miesięcy legła w gruzach cała idea segregowania odpadów w Lesznie, gdzie od wielu lat promuje się recykling i organizuje akcje edukacyjne tej dziedzinie. Okazuje się, że po latach prorecyklingowej agitacji po prostu nie opłaca się firmom magazynować i przetwarzać odpadów. Proces recyklingu stał się zbyt drogi, co spowodowane jest niską ceną ropy naftowej – tańsze okazuje się wyprodukowanie papieru z drewna niż z makulatury.

24.01.2009

Chłopska Droga – polscy producenci żywności ekologicznej nie obawiają się kryzysu, uważają bowiem, że rodzimy rynek jest ciągle w fazie rozwoju, dzięki czemu powinien oprzeć się kryzysowi. W ciągu ostatnich lat rozwijał się on w tempie 30% rocznie, obecnie oczekuje się zmniejszenia tempa wzrostu nawet o połowę, ale nie jego całkowitego zahamowania. Obecny kryzys może zaszkodzić luksusowym towarom ekologicznym z importu, jako że konieczność przewalutowania podnosi koszty.

Gazeta Pomorska – w wielu szkołach rozpoczęły się już akcje wyrzucania ze sklepików tzw. śmieciowego jedzenia. Uznać to można za pierwszy dobry krok profilaktyczny służący ratowaniu zdrowia młodzieży. Oferowane dotąd w sklepikach szkolnych niepełnowartościowe produkty coraz częściej zostają zastąpione żywnością pełnoziarnistą (o wysokiej zawartości błonników pokarmowych).

26.01.2009

Chłopska Droga – Europejski Urząd Bezpieczeństwa Żywności podważył stanowiska Austrii o szkodliwości organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zdaniem unijnych naukowców Austriacy nie przedstawili żadnych nowych dowodów. Austria już wcześniej zakazała obrotu zmodyfikowaną kukurydzą MON 810, powołując się na tzw. klauzulę bezpieczeństwa. Unia uznała, że austriackie argumenty są bezpodstawne i że Austria nie może wprowadzić takiego zakazu.

27.01.2009

Polska Głos Wielkopolski – na producentach spoczywa obowiązek oznakowania żywności jako zmodyfikowana genetycznie już gdy zawiera ona śladowe ilości (0,9%) składnika zmodyfikowanego genetycznie. Na szczęście w poznańskich sklepach trudno znaleźć produkt oznaczony jako żywność genetycznie zmodyfikowana a w roku 2008 specjaliści z Pracowni Badania Żywności Genetycznie Modyfikowanej WSSE nie zakwestionowali żadnej próbki żywności.

28.01.2009

Polska Kurier Lubelski – Lublin doskonale radzi sobie z problemem niepotrzebnego sprzętu elektronicznego – w każdą ostatnią sobotę miesiąca można go zawieźć do specjalnych punktów przy supermarketach. Zbiórka cieszy się ogromną popularnością.

Rzeczpospolita (dodatek B) – nasz rząd nie przekonał Brukseli, by Polska miała status kraju wolnego od organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Wkrótce w Sejmie rozpocznie się dyskusja nad nowelizacją ustawy o GMO; ma ona dostosować polskie prawo do unijnych standardów. Polska musi się śpieszyć ze zmianami – jeżeli nie zdąży w ciągu 1,5 roku, mogą na nią zostać nałożone kary. Rząd musi m.in. wycofać się z zakazu importu pasz zawierających GMO, nie może także tworzyć stref upraw wolnych od GMO.

29.01.2009

Miasto. Dziennik Koszaliński – nowelizacja ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Od 1 stycznia obowiązują nowe, zaostrzone przepisy o zużytym sprzęcie elektronicznym. Zgodnie z ustawą elektrośmieci nie mogą być wyrzucane do pojemników z innymi odpadami. Grozi za to kara grzywny, nawet do 5 tys. zł. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można bezpłatnie oddawać w punkcie zbiórki lub w sklepie przy zakupie nowego sprzętu. Oddawane elektrośmieci powinny być kompletne. Od 1 stycznia w cenę kupowanych przez nas produktów elektrycznych i elektronicznych wliczony jest koszt ich recyklingu.

01.02.2009

Twój Styl – genetycznie zmodyfikowana żywność jest obecna w polskich sklepach już od dawna. Współcześnie naukowcy potrafią nie tylko łączyć geny (np. nektarynka to połączenie śliwki i brzoskwini), ale też usunąć konkretny gen lub go zastąpić. Żywność taka budzi jednak wiele kontrowersji – najczęstszym argumentem przeciw żywności zmodyfikowanej genetycznie jest fakt, iż jest ona stosunkowo niedługo na rynku i ciężko jeszcze ocenić jej długofalowy wpływ na ludzi i środowisko. Ministerstwo rolnictwa zapowiada, że niedługo mają pojawić się nowe, znacznie bardziej czytelne oznaczenia na produktach transgenicznych.

Żyj Zdrowo i Aktywnie – etykieta produktu ekologicznego musi zawierać nazwę i adres producenta, datę produkcji, okres przydatności do spożycia, odniesienie do użytej metody ekologicznej (może to być np. określenie „ekologiczny”, „eko” jak i „bio”) oraz nazwę jednostki certyfikującej i jej numer identyfikacyjny nadany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na etykiecie może się znaleźć napis „Rolnictwo Ekologiczne – system kontroli WE” – to oznacza, że produkt składa się z co najmniej 95% składników pochodzących z upraw ekologicznych, produkt spełnia wymogi urzędowego systemu kontroli, pochodzi prosto od producenta, lub został dostarczony w zapieczętowanym opakowaniu.

Ewelina Ciaputa, Barbara Hyży, Mateusz Paprocki, Andrzej Żwawa

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

